

vnesennia-do-pasporta-hromadianyna-ukrainy-dlia-vyizdu-za-kordon-batkiv-odnoho-z-batkiv-inshoho-zakonnoho-predstavnyka-dytyny-in-fc35a6a7-1f01-46b6-916c-61d6fda8f0f9

5. Виїзд дитини за кордон під час воєнного стану: що потрібно знати. URL: https://www.ombudsman.gov.ua/news_details/viyizd-ditini-za-kordon-pid-chas-voyennogo-stanu-shcho-potribno-znati

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-21>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Голодюк Денис Андрійович

студент

*Навчально-науковий інститут права
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

В умовах сучасних викликів, з якими стикається українське суспільство, питання правового регулювання усиновлення набуває особливої актуальності. Військова агресія проти України призвела до значного збільшення кількості дітей, які втратили батьків або опинилися в складних життєвих обставинах. Це зумовлює необхідність удосконалення правових механізмів усиновлення та забезпечення належного захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Усиновлення є однією з найважливіших форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в Україні. Цей інститут сімейного права має особливе значення, оскільки дозволяє забезпечити дитині повноцінне сімейне виховання та створити умови для її гармонійного розвитку [1]. В умовах сучасних викликів, особливо в контексті військової агресії проти України, питання усиновлення набуває ще більшої актуальності. Зросла кількість дітей, які потребують сімейного влаштування, що вимагає від держави вдосконалення правових механізмів захисту їхніх прав та інтересів [5].

Правове регулювання усиновлення в Україні здійснюється на основі цілої низки нормативно-правових актів. Основним документом є Сімейний кодекс України, який визначає поняття усиновлення, встановлює вимоги до усиновлювачів та регламентує порядок здійснення усиновлення [1]. Важливу роль також відіграють Конституція

України, Цивільний процесуальний кодекс України та спеціальні закони, що регулюють питання захисту прав дітей.

Процедура усиновлення в Україні є досить складною та багатоетапною. Потенційні усиновлювачі повинні відповідати певним вимогам: бути повнолітніми та дієздатними, мати відповідний стан здоров'я та належні матеріальні умови для виховання дитини. Важливо, що законодавство встановлює обмеження щодо осіб, які не можуть бути усиновлювачами, зокрема, тих, хто має судимість за певні види злочинів [2].

Особлива увага приділяється міжнародному усиновленню. Законодавство України встановлює принцип субсидіарності, згідно з яким іноземці можуть усиновити українську дитину лише після вичерпання всіх можливостей щодо її влаштування в сім'ї громадян України [4]. Процедура міжнародного усиновлення передбачає додаткові вимоги та гарантії захисту прав дитини. Важливим аспектом усиновлення є забезпечення таємниці усиновлення. Українське законодавство передбачає право на таємницю усиновлення та встановлює кримінальну відповідальність за її розголошення. Усиновлювачі мають право змінити дату і місце народження усиновленої дитини, що допомагає зберегти конфіденційність усиновлення [4].

Сучасний стан правового регулювання усиновлення в Україні має певні проблемні аспекти, які потребують вирішення. Серед них можна виділити складність та тривалість процедури оформлення документів, недостатню державну підтримку усиновлювачів, необхідність удосконалення механізмів контролю за дотриманням прав усиновлених дітей [2].

Важливим напрямком розвитку є вдосконалення системи підготовки потенційних усиновлювачів та забезпечення ефективного постусиновлювального супроводу. Це допоможе створити найбільш сприятливі умови для адаптації дитини в новій сім'ї та забезпечити її благополуччя [3].

Особливої уваги потребує розробка механізмів захисту прав дітей в умовах військового стану. Це включає вдосконалення процедур встановлення статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, а також створення додаткових гарантій захисту їхніх прав [3].

Отже, правове регулювання усиновлення в Україні відповідає міжнародним стандартам та спрямоване на забезпечення найкращих інтересів дитини. Проте воно потребує подальшого вдосконалення з урахуванням сучасних викликів та потреб суспільства. Важливим є посилення співпраці з міжнародними організаціями та вивчення успішного досвіду інших країн у цій сфері. Розвиток інституту усиновлення повинен бути спрямований на створення найбільш сприятливих умов

для забезпечення права кожної дитини на виховання в сім'ї. При цьому необхідно зберігати баланс між спрощенням процедури усиновлення та забезпеченням належного захисту прав та інтересів дітей.

Література:

1. Сімейний кодекс України № 2947-III від 10 січня 2002 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n594> (дата звернення: 31.10.2024).
2. Косенко Н. П. Умови здійснення усиновлення в Україні / Н. П. Косенко. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 3. С. 67–74.
3. Стоянова Т. А. Процесуально-правова природа справ про усиновлення. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. Вип. 56. С. 133–138.
4. Деркаченко Ю. Правова забезпеченість і соціальна обумовленість міжнародного усиновлення. *Юридична Україна*. 2006. № 4.
5. Усиновлення в умовах воєнного стану. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/DG220067?an=7> (дата звернення: 31.10.2024).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-22>

ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ

Дорошенко Вікторія Вікторівна

*студентка факультету права, гуманітарних і соціальних наук
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
м. Кременчук, Україна*

Комишенко Денис Олегович

*студент факультету права, гуманітарних і соціальних наук
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
м. Кременчук, Україна*

Сучасні трансформації правової системи та суспільних відносин актуалізують необхідність перегляду підходів до захисту немайнових прав людини і громадянина. Динамічні зміни в соціальній структурі та